

BESEDA RECENZETOV

V pravu javnih naročil je pogosta osredotočenost na postopek priprave naročila in pridobitev izvajalca. To je razumljivo: naročniki stremijo k brezhibnemu, pravno nespornemu izboru izvajalca in modela, skozi katerega bodo lahko najučinkoviteje zadovoljili potrebe organizacije, ponudniki pa v želji pridobitve poslov predhodno skrbijo za svojo formalno ustreznost, v samem postopku pa svoje sile vpregajo v pravočasno in pravilno oddajo dokumentacije. A vendarle sta uspešno izveden natečaj in podpis pogodbe le del zgodbe. V izvedbeni fazi neredko pride do situacij, ko je treba obstoječo pogodbo spremeniti. Zakon o javnem naročanju (ZJN-3; Uradni list, št. 91/15 in nasl.) se temu posveča v 95. členu, ki nosi naslov »spremembe pogodb o izvedbi javnih naročil med njihovo veljavnostjo«.

Razlogi za spremembo pogodbe so različni, a nikakor ne vsi legitimni. Neskrbna proučitev potreb ali pričakovanih zunanjih vplivov, napačni izračuni, neresnične izjave, nerealne ocene izvedbenih zmožnosti in podobno vsekakor ne sodijo med dovoljene razloge. Prav tako sprememba ne sme biti bistvena ali uvajati pogojev, ki bi, če bi bili del prvotnega postopka, omogočili kandidiranje širšega kroga ponudnikov. Kaj so legitimni razlogi, kdaj nastopijo okoliščine, ki dovoljujejo spremembo, kakšna je ta lahko in podobno so vprašanja, ki jih odpira omenjeni 95. člen. Nanje odgovarja priročnik avtoric Vide Kostanjevec in Marije Bukovec Marovt.

Avtorici kot izkušeni strokovnjakinji za pravo javnih naročil dobro poznata tegobe, s katerimi se pri spremembah soočajo pogodbene stranke; naslavljata jih sistematično in pregledno, z upoštevanjem nacionalne ureditve in ureditve Evropske unije ter sodne prakse Sodišča EU in nacionalnih sodišč. Struktura priročnika v prvem, obsežnejšem delu sledi strukturi 95. člena ZJN-3: vsaki točki prvega odstavka 95. člena je Vida Kostanjevec posvetila svoje poglavje, v katerem so skozi praktične primere in sodno prakso izpostavljene najpogostejše dileme in napačna razumevanja, podana sta pravilna interpretacija ter tudi vzorčni primer dokumenta, s katerim naj se obeleži sprememba pogodbe. V drugem, manj obsežnem delu priročnika Marija Bukovec Marovt posebej obravnava prekrške, ki jih prav tako ponazarja s primeri iz sodne prakse ter daje usmeritve, ki naj jim vpletene stranke v izogib prekrškom sledijo. Besedilo je vsebinsko brezhibno ter pripravljeno za lekturo in objavo.

Priročnik pred nami je naravnano izrazito praktično – naročnikom, skrbnikom pogodb, izvajalcem, svetovalcem in nadzornim organom bo pomagal pri odločanju o spremembah, njihovem utemeljevanju, pregledu sodne prakse. Vsekakor gradivo, ki ne sme manjkati na knjižnih policah pravnih služb v institucijah in podjetjih, odvetniških in svetovalnih pisarn, nadzornih organov in sodišč.

V Ljubljani, 18. marca 2026

dr. Danijela Tamše,